

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-114/19-E

Název	Mateřská škola Pardubice-Polabiny, Brožíkova 450
Sídlo	Brožíkova 450, 530 09 Pardubice
E-mail	msbrozikova@tiscali.cz
IČ	75018624
Identifikátor	600095916
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Marcela Nováčková
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Brožíkova 450, 530 09 Pardubice
Termín inspekční činnosti	28. 2., 5. a 13. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Pardubice-Polabiny, Brožíkova 450 (dále „škola“) vykonává činnost sedmitřídní mateřské školy a školní jídelny. Její provoz je celodenní od 6:30 do 18:30 hodin, ve čtvrtek a v pátek do 17:00 hodin.

Škola v době inspekční činnosti vykazovala 181 dětí, což je v souladu s výjimkou z nejvyššího počtu dětí udělenou zřizovatelem. Děti jsou rozděleny do šesti tříd podle přibližně stejného věku, jedna je věkově smíšená. V povinném předškolním vzdělávání bylo evidováno 64 dětí (včetně jednoho dítěte v režimu individuálního vzdělávání). Z celkového počtu bylo osm dětí s odkladem povinné školní docházky o jeden rok, z nich jedno se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve škole se vzdělávalo také pět dětí s odlišným mateřským jazykem. K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány i děti mladší tří let, v září letošního školního roku jich bylo 34, většina jich byla umístěna společně do jedné třídy.

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Já a ty, my spolu objevujeme svět“ (dále „ŠVP PV“). Ve věkově smíšené třídě je doplněno prvky waldorfské pedagogiky.

Informace o činnosti školy i přijímacím řízení může veřejnost získat zejména na internetových stránkách www.msbrozikova.cz a na přístupných místech v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Organizační struktura školy odpovídá její velikosti a podmínkám. Účelně jsou nastavena pravidla a mechanismy k organizování činnosti, rovněž tak k přenosu informací mezi všemi zúčastněnými. Ředitelka část řídicích kompetencí vhodně delegovala na svoji zástupkyni. Rovněž zaměstnanci plněním určených osobních úkolů napomáhají bezproblémovému chodu školy. Přínosné pro její fungující provoz i vzdělávání dětí jsou také pravidelné pedagogické rady, provozní a tzv. pondělní porady. V případě potřeby dochází k řešení nastalých situací operativně s jednotlivými pracovníky. Patrné je i úsilí zlepšit poskytované vzdělávání a podmínky s ním související na základě výsledků hodnotících procesů. Jejich možnou efektivitu však snižuje ne vždy učiteli plně objektivní hodnocení vlastní pedagogické práce s následným přijetím záměrů pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacích strategií.

Pedagogický sbor prochází v poslední době částečnou přirozenou obměnou. S tím souvisí i snaha ředitelky vybudovat spolupracující tým založený na vstřícných zaměstnaneckých vztazích a příznivém pracovním klimatu. Vzdělávání dětí zajišťuje spolu s ředitelkou ještě 15 odborně kvalifikovaných učitelů a asistentka pedagoga, která poskytovala individuální podporu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami. S péčí o děti mladší tří let účinně pomáhá chůva. Zastoupení učitelů s různě dlouhou pedagogickou praxí (dva jsou i začínající) vytváří dobrou příležitost pro vzájemné předávání zkušeností i zavádění moderních forem a metod předškolního vzdělávání. V omezené míře k tomu dochází prostřednictvím vzájemných hospitací. Naopak učitelé si předávají a v různé míře využívají poznatky ze seminářů, kterých se v rámci dalšího vzdělávání v rozličné intenzitě zúčastňují. Tematická zaměření zohledňují osobní zájem i potřeby školy (např. problémové chování dětí, školní zralost, pedagogická diagnostika). Pozitivem je stanovení uvádějících učitelů pro podporu začínajících pedagogů.

ŠVP PV splňuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Základní vzdělávací obsah je zpracován do integrovaných bloků. V realizovaném vzdělávání však vlivem úzkého specifického zaměření nedochází k jejich souvislé realizaci, ale dílčí podtémata jsou zařazována podle uvážení učitele v průběhu školního roku. To plně nekoresponduje s podstatou využitelnosti tematického celku.

Obvyklá vzdělávací nabídka je vhodně doplňována řadou společensko-kulturních, poznávacích, environmentálních a pohybových aktivit. Některé vycházejí i z dílčích

školních projektů (např. „Minimální preventivní program“ a „Recyklohraní“). K naplňování rozličných vzdělávacích cílů napomáhají i akce realizované ve spolupráci s dalšími institucemi (zájmové svazy, městská policie, Ekocentrum Paleta, Základní umělecká škola Pardubice, Lonkova aj.). Škola také realizuje nebo zprostředkovává i nadstandardní činnosti a kroužky.

Vybavení školy umožňuje naplňování záměrů ze všech oblastí ŠVP PV, účelně je využíváno. Vnitřní prostředí je upravené a působí esteticky. Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálně-technických podmínek školy, k čemuž přispívá i vstřícný přístup zřizovatele. Kromě průběžného doplňování hraček a kvalitních didaktických pomůcek, a to i s ohledem na děti mladší tří let, proběhla např. rekonstrukce části sociálního zařízení a dílčí obnova nábytku a podlahových krytin ve třídách. I pro další období má škola stanovené priority rozvoje v této oblasti. Součástí areálu školy je školní zahrada, která po realizaci projektu ve školním roce 2015/2016 poskytuje dětem kvalitní zázemí nejen pro přirozený pohyb, hru, relaxaci a odpočinek, ale i pro přímé seznamování s živou i neživou přírodou a její ochranou. Environmentální vzdělávání je rovněž podporováno i vycházkami do blízkého přírodního prostředí. Nedostatek byl shledán v nerovnosti povrchového terénu části školního pozemku, který slouží jako dopravní hřiště. Jeho využití je s ohledem na bezpečnost dětí omezené. Ředitelka si je tohoto stavu vědoma, úprava prostoru je zařazena v plánu oprav.

Škola zajišťuje a provádí úkony v hodnocení a prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Vstupy do jednotlivých tříd jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob. Děti jsou průběžně poučovány o bezpečném chování i možných rizicích ohrožení vlastního zdraví a bezpečí. Z četnosti záznamů v knize úrazů lze vyvodit, že preventivní opatření prováděná školou jsou účinná. Důraz je kladen také na zdravý způsob života včetně podpory zdravých stravovacích návyků, a to i prostřednictvím projektu „Skutečně zdravá škola“. To se u dětí odrazilo např. v samostatném průběžném přijímání tekutin i konzumaci čerstvého ovoce nebo zeleniny, které měly denně k dispozici. V rámci projektu probíhají různé ochutnávky potravin nebo se zákonní zástupci podílejí na tvorbě jídelních lístků.

Celkově finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 475 Kč měsíčně. Škole se daří získávat i další finanční prostředky, které napomáhají k zajištění kvalitnějších podmínek vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací aktivity vycházely z nabídky týdenního tématu konkretizovaného v třídním vzdělávacím programu. Při jeho tvorbě je učitelkám ponechán dostatečný prostor k uplatnění vlastní tvořivosti a nápaditosti. V plánování učiva bylo patrné požadované propojení všech vzdělávacích oblastí, v některých případech již menší provázanost s cílem a očekávaným výstupem. Rovněž příliš není počítáno s cíleným zohledněním individuálních možností a vzdělávacích potřeb jednotlivců (kromě dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s plánem pedagogické podpory). Ve třídách s dětmi v posledním roce před zahájením povinné školní docházky vzdělávací cíle směřují k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. To dokládá rovněž spolupráce s blízkou základní školou.

Nastavený denní řád s respektováním psychosociálních zásad (pobyt venku, biorytmus) umožňoval operativně reagovat na vzniklé vzdělávací situace. Odpolední klidové činnosti byly ve většině tříd (méně v jedné třídě nejstarších dětí) organizovány s ohledem na individuální potřebu aktivity, odpočinku nebo spánku každého dítěte s účelnou nabídkou

klidových činností mimo lůžko. Po celou dobu ve všech třídách panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci, kladném přijetí a v případě potřeby i pomoci. Děti byly převážně motivačně hodnoceny, v menší míře se jim dostávalo konkrétní zpětné vazby. Zaznamenáno bylo i využití příležitosti k sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe, vzájemné vrstevnické hodnocení zařazeno nebylo. Naopak děti měly někdy možnost hodnotit realizované činnosti.

Ve vzdělávacím procesu docházelo k učení prostřednictvím spontánních a didakticky zaměřených činností, které byly v denním programu přibližně vyvážené, někdy se i prolínaly. Napomáhalo tomu i volné zařazení svačiny po osmé hodině. To vytvářelo kvalitní předpoklady pro rozehrání a přirozené dokončení aktivit. Děti tak měly dostatečné příležitosti k seberealizaci i vzájemné komunikaci, spolupráci a k samostatnému rozhodování, neboť zejména při spontánních aktivitách učitelky ponechávaly dětem prostor pro vlastní volbu činností. Ty si vybíraly z volně přístupných hraček a pomůcek nebo z mnoha připravených didakticky zaměřených činností, jejichž část učitelky využívaly k individuálnímu působení směřovanému k rozvoji rozličných dovedností a znalostí. Nerozhodným dětem byla aktivita nabídnuta, také se jim většinou dostávalo účinných podnětů pro rozehrání a rozvinutí hry. Pouze v jedné třídě byla zaznamenána postupná ztráta smysluplnosti déletrvající hry nebo jejich časté střídání, chvílemi doprovázené zvýšeným hlukem.

Při didakticky cílených činnostech byla kromě samostatné práce uplatněna v různém rozsahu forma frontální a skupinová s různorodě tematicky zaměřenou vzdělávací nabídkou, realizovanou zejména dovednostně-praktickými a slovními metodami, někdy hrou. Uplatněné postupy dětem umožňovaly většinou aktivní zapojení, což ve spojení s účinnou motivací nebo s možností výběru konkrétní činnosti zvyšovalo zájem o vzdělávání. V některých případech efektivitu vzdělávacího procesu snižovalo nedodržení metodických postupů (u grafomotoriky) nebo vkládání značného množství didaktické vzdělávací nabídky pro samostatné plnění úkolů bez možnosti sledovat a korigovat počínání jednotlivých dětí. Zde se projevilo nezohlednění individuálních vzdělávacích potřeb. K rozvoji poznání byly v podstatně menším zastoupení využívány aktivizující metody v podobě záměrného vytváření herních aktivit spojených s hledáním různých řešení problémových situací a vlastním objevováním prostřednictvím pokusů a experimentování. Totéž rovněž vyplývá ze záznamů v třídních knihách.

Realizované vzdělávání navazovalo na zážitky a poznatky dětí nebo vycházelo z jim blízkých situací. Značně podporovalo rozvoj jemné motoriky i koordinaci ruky a oka a komunikativní dovednosti. Část učiva uváděla děti do života lidí. Při některých činnostech bylo patrné formování předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. Do denního programu byly v různých formách zařazeny pohybové aktivity, které přispívaly k fyzické pohodě i k procvičování hrubé motoriky. Děti byly vedeny průběžně k samostatnosti v sebeobslužných činnostech, při stravování i hygieně, většinou i k náležitému dokončení zadaných úkolů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí svědčily o postupném osvojování základů klíčových kompetencí i funkčních gramotností důležitých pro jejich další vzdělávání a praktický život. Přiměřeně svému věku a individuálním schopnostem děti prezentovaly vlastní zážitky, nápady a znalosti. Svými reakcemi prokázaly odpovídající vědomosti o okolním světě. Realizované environmentální vzdělávání se příznivě promítá do utváření odpovědného postoje k životnímu prostředí.

V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Stejně to u nich je s upevněným náležitým úchopem tužky. Děti se při činnostech v případě potřeby dokázaly přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly říkanky a písničky. Správně určovaly barvy, porovnávaly detaily, třídily předměty a orientovaly se v prostoru. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti, určovaly první hlásku slova a rozeznaly některá písmena. Dokázaly činnost přerušit a později se k ní vrátit.

Děti bez potíží zvládaly orientaci v prostoru, základní pohybové dovednosti a manipulaci s běžnými pomůckami, zvláště při stolování jich většina prokázala značnou samostatnost v sebeobsluze. Mnohé i mladší děti si zvládly namazat pečivo pomazánkou. Patrný byl rovněž rozvoj sociálních dovedností. Děti respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky a přirozeně mezi sebou komunikovaly. V případě potřeby se dokázaly domluvit na postupu a spolupracovat. I nejmladší děti zvládaly přizpůsobit se určitému režimu.

Ve všech třídách jsou výsledky vzdělávání průběžně sledovány. Na základě projevů dětí jsou přijímány dílčí záměry dalšího kolektivního působení, ale ne vždy se cíleně promítají do přípravy didakticky zaměřené vzdělávací nabídky. Obdobné to je i s využitím poznatků o vývoji jednotlivých dětí, o kterých si učitelé vedou záznamy. Ty doplňují dalšími výsledky diagnostických aktivit (kresba postavy, některé pracovní listy), v menší míře již vymezenými vzdělávacími potřebami, případně dalšími pedagogickými postupy. Záměrné cíle jsou vymezeny v individuálním vzdělávacím plánu, zpracovaném v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro několik dětí se zvýšenými vzdělávacími obtížemi je vytvořen plán pedagogické podpory, rovněž tak pro děti s odkladem povinné školní docházky. Tyto plány jsou ve stanovené době vyhodnocovány. Od února letošního školního roku je postupně využíván test školní zralosti se záměrem snížit riziko školní neúspěšnosti při přechodu do základního vzdělávání.

Příznivý vliv na výsledky vzdělávání mají vstřícné vztahy a otevřená komunikace se zákonnými zástupci dětí. O obsahu a výsledcích vzdělávání jsou informováni zejména při každodenním osobním kontaktu při předávání dětí, prostřednictvím třídních schůzek a během řady společných akcí, které škola organizuje. Škola zprostředkovává různé odborné besedy, v případě potřeby poskytuje kontakty na další odborníky (např. ze školského poradenského zařízení). Ve škole s dětmi s vážnými vadami řeči v povinném předškolním vzdělávání pracují ve spolupráci s logopedem dvě logopedické asistentky.

Závěry

Vývoj školy

- Průběžné zlepšení materiálních podmínek přispělo ke zkvalitnění vzdělávání dětí,
- částečná obměna pedagogického sboru.

Silné stránky

- Podpora zdravého životního stylu a environmentální výchovy,
- spolupráce se zákonnými zástupci dětí, která má pozitivní vliv na úzké propojení školy s rodinou a zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a následné realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální schopnosti, dovednosti a potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uplatňovat častěji pedagogický styl založený na problémovém učení a na podpoře dětské zvědavosti s využitím vlastního objevování rozličných poznatků a zákonitostí prostřednictvím experimentování,
- využívat cíleně poznatky ze záznamů o všech dětech pro individualizovanou přípravu a realizaci vzdělávacích činností (nejen pro děti s potřebou podpůrných opatření),
- vést děti průběžně k sebereflexi vlastní úspěšnosti i vzájemnému situačnímu hodnocení, které posilují rozvoj osobnosti dítěte,
- motivovat učitelky k zařazování vzájemných hospitací pro předávání pozitivních zkušeností a poskytování vzájemné zpětné vazby.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 30. 9. 2014
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zápisu změny do rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 8. 2018, čj. KrÚ 60119/2018
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností 1. 8. 2011
4. Schválení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídách od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019
5. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí - školní rok 2018/2019
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Já a ty, my spolu objevujeme svět“ s platností od 1. 9. 2017
7. Školní matrika – školní rok 2018/2019
8. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2018
9. Plán školy na školní rok 2018/2019
10. Třídní knihy – školní rok 2018/2019
11. Záписy z jednání pedagogické rady – školní roky 2017/2018 a 2018/2019
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2018/2019
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
14. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
15. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-327/13-E, ze dne 10. 4. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 5. 4. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Marcela Nováčková, ředitelka školy

Bc. Marcela Nováčková v. r.

V Pardubicích 12. 4. 2019